

REDACTIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea

BRASOV, Piața-mare 80.

Scrisorile nefrancaute nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.

INSERATE:
se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:

Vienna la M. Dukas Nachf., Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse. În Buda-
pesta la Eckstein, Bernát, Julius Leo-
pold, Blockner I.

PREȚUL INSERATELOR:
Un șir pe 20 bani pentru
o publicare. Publicări
mai dese după tariful și învoială.
Reclame pe pag. a 3-a 1
șir 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 27.)

Telefon: Nr. 226.

"GAZETA" apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
pe un an: 24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — Nr. de Duminică:
patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
un an 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.

Nr. de Duminică 8 fr. an.
Se poate primum la toate oficiile
postale primum și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
La Administrația "GAZETEI" pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dusul
acasă: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile se plătesc înainte.

Nr. 143. — Anul LXXIII.

Brașov. Sâmbătă, 3 (16) Iulie

1910.

Predica în bisericile noastre.

O chestie mult agitată și nici odată pe deplin lămurită!

Pentru ce nu se predică în bisericile noastre? Cel mai simp'u răspuns e: pentru că preoții nu vreau. Și pentru ce nu vreau preoții? pentru că nu-i silește nime și nimic la așa ceva. Aceasta o pot spune cu toată convingerea, întrucât însumi ca preot cunosc cauza. Ală pedecă esențială nu cunosc în calea predicii regulate în bisericile noastre.

Predica e o parte esențială a cultului divin. În biserică veche totdeauna după cetirea sf. evanghelii se ținea predică: La această aveau să rămână și catehumenii, adică cei nebotezați încă, după-aceia ieșeau afară. Predica e nota distinctivă între religia creștină și celelalte religii. La păgâni, la evrei, mohamedanii și budhiștii de azi nu se predică; acolo e numai credință și ceremonie goală, fără cuvântare. Singur Mântuitorul și-a întemeiat biserică sa, poruncind apostolilor: „mergând învățați toate popoarele”, și într-în biserică creștină s-a cunoscut puterea mare a cuvântului; pentru aceea în vechime cultul creștinilor consta din 3 părți: rugăciune, predică și celebrarea sf. eucharistii. Astfel în bisericile protestante, cari au crezut că reduc cultul divin la puritatea sa primară, predica e partea de frunte a serviciului divin; astfel și în biserică catolică de pe vremea conciliului Tridentin există și se observează porunca: fiecare paroh în duminică și sărbători are să-și pască turma sa cu cuvinte mântuitoare.

Numai la noi nu există Tridentin nu există tradiție veche, ci formalismul și amorțeala orientală ne ține robi până astăzi! În bisericile noastre ceremoniile singure preocupă toată atențiunea preotului; predica nu există în nici o „rubrică”. Sunt, ce e drept, ordinațiuni bisericesti cu privire la

aceasta; acelea însă, ca multe altele rămân literă moartă. Astfel neaducem aminte de o ordinațiune din anul trecut a arhiepiscopului din Cernăuți, în care se dispune apriat, că preoții să predice în toate Duminicile și sărbătorile; acelaș lucru se dispune bunăoară prin sinodul diecezan al Gherlei de prin anii 80 (ce vremuri fericite!), precum în multe alte ordinațiuni și cărți bisericesti, însă fără precizitatea și sancțiunea cuvenită.

Pentru aceea nu s-a făcut la noi încă nici începutul în această materie; pentru aceea, cu toate, că avem preoți culți și biserici frumoase, acelea sunt fără amvon, serviciul divin constă în mare parte numai din ceremonii goale, predica e numai un instrument de solemnitate pentru sărbătorile mari. Abia cunoaștem câteva biserici, în cari să-se predice regulat și sistematic. Încă la noi mai este și câte una de aceea, dar în România...

Astfel, cum zisei, nu s-a făcut încă nici începutul în privința aceasta. Iar acesta e lucru greu. Să nu se creadă, că numai să fie un preot cu zel, care să predice în toate duminicile și sărbătorile, lucrul va merge splendid, poporul se va imbulzi la biserică și tot fete pline de interes și bucurie vor asculta pe cuvântătorul nou. Din potrivă: preotul predicator la început va întâmpina o răceală și indiferență, care poate să-l disjugeze pe viața întreagă, dacă-i slab de inger. Odată poporul nostru nu e dat încă cu cuvântarea rostită. El e dat cu căzania cetită din carte el nu crede, numai în aceia, ce-i se cetește din o carte mare, cam veche unsuroasă. Astfel auziși astăzi observări din partea câte unui om bătrân: ce spune popa asta atâtea din cap, nu-ți cetește el o căzanie, cum se cade, cum era mai demult... A doua: poporul nostru nu e dat cu instrucțiunea sau catehizarea în biserică Toată viața religioasă a lui e mai mult o

viață afectivă: cu anumite afecte și dispoziții sufletești merge el la biserică, ascultă sf. slujbă; chiar și ascultarea sf. evanghelii și a căzaniei e pentru el mai mult prilej pentru deșteptarea anumitor afecte: cu ratiocinare, cu reflectări teoretice el încă nu e dat. Astfel participă poporul în simplitatea lui cu toată evlavie la sf. slujbă, până la adormire; dar o schimbare vie a ideilor în biserică, un discurs vial i-se pare, pelângă neobiceiuit, și ca o profanare a evlaviei rigide, cu care crede, că trebuie să fie în biserică. De aceasta trebuie ținut mare cont și în privința manierelor și figurilor oratorice. Să nu fiu rău înțeles, nu știu, exprimat-am destul de clar, ce am vrut să spun aici de clar însă, că vorbesc pe baza unor esperiențe amănunțite.

Asta am observat cu privire la introducerea predicii regulate la noi. Aceasta ar trebui făcută odată, căci altfel de fapt nu mai merge, mai ales inteligența o pierdem cu totul pentru cercetarea bisericii. Apoi în multe locuri și poporul a ajuns deja la o inteligență oare care și sperăm că va ajunge preste tot. Cu dezvoltarea culturii generale a poporului trebuie să ținem pas și cultura religioasă.

Avem preoți culți, cu școală multă; avem literatură de predici destul de dezvoltată; se scrie mult despre necesitatea predicii, se dezbate chestia în conferințe preoțești: și totuși se predică așa de puțin! Ce-i mai rău: nu se predică sistematic! Cauza? Cum spusei mai la deal: lipsa de interes din partea preoțimii. Aceasta o promovează mult ținuta autorităților bisericesti competente față de neglijințele preoților. Înțeleg aici oficiile protopopești, cari în fiecare an au să dea Ordinariatelor informații asupra preoților, cari informații au o rubrică, în care este a se răspunde la întrebarea: „ce zel dovedește în predicare?” La aceasta întrebare, cum și la toate

celelalte, de supremă importanță pentru disciplina preoților, răspund protopopii în modul cel mai superficial, fără a intenționa alt ceva, decât împlinirea unei formalități goale. Peste tot, puțini protopopi avem, cari se corăspundă chemării sale. Pe cât de însemnat e pentru viața bisericăscă universală postul protopopilor, pe atât de regravabilă e împrejurarea, că la complinirea celor mai multe oficii protopopești nu se consideră aptitudinea. Pare a fi cu totul dreaptă părerea, că dela hărnicia protopopilor atârnă viitorul bisericii noastre!

Astfel și cu predica. Dacă Ordinariatele vor da atențiunea cuvenită predicii și vor face dispoziții concrete în interesul cauzei, dacă apoi organele administrative ale Ordinariatelor se vor îngriji cu conștiințositate de executarea acelor dispoziții, atunci vom vedea schimbări, vom ajunge viață nouă. La caz contrar vom rămânea în acel vecinic status quo, care ne caracterizează de atâtea sute de ani!

N. B.

Un deputat sas despre vorbirea lui Tisza. Deputatul sas Emil Neugeboren, fostul redactor al ziarului »Tageblatt« din Sibiu, publică în numărul de ieri al ziarului »Pester Lloyd« un judicios articol în legătură cu vorbirea recentă a contelei Tisza asupra cestiunii naționalităților. Deși »Pester Lloyd« într-o notă introductivă nu se identifică cu espunerile autorului, totuși publică articolul la loc de frunte. Miezul articolului d-lui Neugeboren este următorul: Modul curios alui Tisza, de-a încheia pace cu naționalitățile, e de parte de-a face pe conducătorii Românilor de-a primi mâna de pace ce li se oferă. Din contra Românilor le este absolut peste putință de-a urma apelului lui Tisza, nu numai din cauza că cuvintele lui Tisza sunt aspre și ținute în fraze generale, ci mai cu seamă din cauza, că Tisza nu dă deloc garanții, cari să asigure

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Nunta soarelui cu luna.

Cică, fârtate, în vremea de demult, când de abia urzise Dumnezeu oamenii, pe soare începuse să-l bată vânt de insurătoare. Iși uitase, draguțel de el, datorile cu cari fusese hărăzit. El de Sus. Pe unde trecea cu carul, la de foc, era chin și vai de cele ce se întâmplau pe urma lui. Cînd se lăsa din goana cailor mai aproape de pământ, și atunci era prăpăd de friptoare; cînd se ridica sus în slava cerului, și atunci îngheța și pasărea în zborul ei.

Dumnezeu uitându-se într-o zi prin fe-reastră cerului, rămase uimit de cele ce făcea soarele în calea sa. Tot ce făcuse el pe pământ cu atâtea sudoare, era acum în făcări. Repede chemă doi paznici de la ușa raiului, le dete doi cai înaripați, și-i trimise să cheme pe soare la el. Cică, în ziua aceea se înnoptase mai de vreme ca ori când...

— Dar bine, fătul meu, eu te-am pus să luminezi pământul; dar să nu strici ce-am făcut eu! zise mîniat D-zeu.

— Doamne, iartă-mă, de cele ce-am făcut. Nu mai știu pe ce pământ mă aflu, de focul ce mă arde pe suflet. Iacă,

iubesc și eu o mândră crăiasă! răspunse smerit soarele.

— Și mie nu mi-ai spus nimic? Faci așa de capul tău? Apoi vezi eu sînt și bun dar de! și cînd mă năcăjesc, nu mai poți avea potrivă înainte-mi! Și cine e aceea fată, pe care tu o iubești?

— Luna, Doamne!
— Cum, pe soru-ta s-o iubești tu? Sânge din sângele tău? O, nelegiuțule ce ești! Nu te gîndești la păcatul ce faci?

— M'am gîndit, Doamne, dar n'am ce face. Nouă ani de-a rândul am colindat pământul în lung și curmezis, și de potrivă-mi tot n-am găsit. Eu o vreau pe ea măcar ce mi-ar face Luminăția-ta

— Bine așa să fie! Văd eu cât ești de nesocotit! Dar înainte de-a te duce să pregătești nunta, aide cu mine prin iad, să-l colindăm din un capăt în altul, prin toate vîgăunele și durerile lui, să vezi și tu cât sufăr ăia, cari s'au ținut cu soru-sa; c'apoi pe urmă să nu-mi bagî vină de nimic!

— Fac, Doamne, așa cum îmi zici, însă ori-ce ar fi, eu tot nu-mi calc cuvântul! Și purceseră spre iad. Cică, de la ziua aceea, noaptea a fost lungă de tot. Se zicea, că n'are să mai fie lumină! Oamenii dormeau zi, dormeau noapte, apoi se deșteptau mînceau, și iar se culcau, apoi iar se sculau și ziua tot nu se mai

făcea, chiar dobitoacele se săturaseră de atâtea somn și odihnă!

Cum intrară în iad, Dumnezeu și Soarele, pe dată fură izbiți de o duhneală rea, și cum întorceau capul, din toate părțile se auzeau gemete și țipete de durere. Prin mijlocul iadului curgea o apă nămolosă și puturoasă. În această apă o multime de oameni se luptau, să scape de droaia de șerpi; ce încolociți de grumazul lor, abia îi lăsu să răsuflă. Aștia erau cei ce se bucuraseră la lucrările văduvei și banul săracului! Strigățile lor te înfiorau; și cu toate astea nimeni nu le da nici un ajutor!

Mai departe în niște piulițe înroșite în foc, erau pisate cu un pisănog femeile, ce-n viața lor necinstiseră rușinea casei. Ele sberau în gura mare: „iertăți-ne, iertăți-ne, că nu mai facem” și cu toate astea nici la ele nu se uita nimeni.

Soarele privea mirat cătră ele, și frica ce-l cuprinsese îl făcu să tremure. Dumnezeu văzându-l, zîmbi puțin și coti pe un drum, unde era un întunec de nu se zărea nimic; și se îndreptă spre locul, unde sunt chinuți; cei ce se iau cu surorile lor. Pe de asupra lor se auzea într-una un fâlfâit de aripi, și din când în când țipete prelungite; ce spintecau aerul. Soarele nu mai putea de frică să nu rătăcească; și apucă pe Dumnezeu de mână.

Vru să vorbească; însă nu putu.

Și cum drumul începuse a fi petros și puțin ocolit, deodată văzu la capătul lui, un cuptor mare din care ieșau limbi de foc. Înăuntrul lui se zăreau niște trupuri; ce erau aruncate fără milă cu niște cângi lungi și încârligate, unde bălbăra și dogoarea era mai mare! Soarele se înfioră și mai tare și nu se putu opri, fără a zice:

— Ce e aici, Doamne, de căznești așa de rău pe nenorociți ăștia?

— Ce să fie, iacă, niște nelegiuți ce s'au luat cu surorile lor!...

Și nu isprăvise bine vorba Dumnezeu, când dracii începură să scoată cu cângile lor încârligate pe unii afară din cuptor, îi puseră fără a lua seamă la scrășnitul lor pe niște mese de fer înroșite în foc; și-i înțepeniră, ca să nu se mai miște, cu niște cârlige muiate în otravă. Iar când de durere, da să zică ceva, deodată dracul din un cean de fer le turna pe gură plumb topit, și astfel le amorțea vorba neisprăvită.

— Doamne, Doamne, zise soarele plîngînd de milă, mare ți-e puterea ta, de ce nu-i erti, pe sărmanii ăștia, de chinurile ce le mai au? Cu ce ți-au greșit ei?

— Cum să-i iert? Atunci de ce te-am adus aicea? Așa de florile mării! Iacă una ca asta! Eu mă osteni-i până acum

neatinsă individualitatea etnică și culturală a naționalităților. Fără aceste garanții apului lui Tisza nu va avea nici un rezultat.

Dep. Neugeboren scoate la iveală indeosebi amenințările vehemente ale lui Tisza față de »agitatori«, cari amenințări întunecă cu totul intențiunile de împăcare și le dau pecetea unui atac dușmănos.

Neluarea în samă a sărbătorilor din partea judecătorei. Ni-se scrie: Avem în țara noastră lege sancționată de Majestatea Sa, care dispune, ca în zilele de sărbători răsăritene să nu se pună termine de pertractări nici la judecătoriile propriu zise, nici la alte autorități. Prin urmare legea aceasta ar trebui să fie respectată mai cu samă de forurile, a căror chemare este aplicarea dreptății pe baza legilor de judecătorei. Durere lucrul stă însă altfel. Tribunalul reg. din Brașov, a cărui jurisdicțiune se estinde asupra a 2 comitate, locuite în majoritate de Români: Brașov și Făgăraș, a pus pertractări pe ziua de Sf. Petru (12 Iulie n.) în cauze de aceea, în cari erau interesați Români, citându-i pe aceștia la Brașov.

Oficiile judecătorești au călindar anume compus pe seama lor, unde cu litere mari, bătătoare la ochi, sunt semnate sărbătorile de rit oriental, o dispoziție aceasta pentru a se atrage atenție respectivilor juzi, ca nu cumva să conturbe liniștea sfântă a sărbătorilor cu citațiuni la pertractări.

Lucru curios, Jidovii, o mână de oameni sunt cruțați de astfel de molestări și jigniri, iar noi Români, peste 3 milioane de oameni, din grația judecătorilor ne putem petrece sărbătorile stând pe la ușile săliilor de pertractare.

Atragem atenția d-lui președinte al tribunalului Wittich Iószef asupra acestor stări imposibile, invitându-l să ia măsurile necesare pentru respectarea sărbătorilor noastre.

Tratatul comercial cu România. Din Budapesta se anunță, că comisia economică a camerei ungare a adoptat tratatul comercial, ce are să se încheie între Austro-Ungaria și România. În curând acest tratat va fi votat și de camera ungară.

De peste săptămână.

Săptămâna aceasta s'au petrecut lucruri de însemnătate deosebită în dietă.

Partidul guvernamental și-a prezentat în dietă răspunsul la mesajul (vorbirea de deschidere a dietei) regal și după aceasta și-au prezentat

să-ți arăt ce te așteaptă și tu ce-mi vorbești?

— Fie, Doamne; dacă tu ești nestrămutat în poruncile tale, eu nu pot părăsi pe sora mea. O s'o iau de soție și ce-o fi, să fie. O să îndur și eu năcăzurile nenorocitorilor ăștia; și apoi câte zile oi avea n'oi fi nebun să stau neinsurat, dacă nu-mi găsesc alta potrivă mie. Vreau și eu să fiu în rândul lumii.

— Bine, zise Dumnezeu, să nu zici că nu te-am sfătuit! Iată, copilul meu, de povățuit, te am povățuit, de probă ți-am arătat probă, — văzuși pe nenorocii ăștia — și când ți-o veni rândul și ție la chinurile astea, atunci să nu zici: »Iartă-mă Doamne« și multe alte nimicuri! Pentru tine, află, am pregătit alte suferințe și mai grele, și dacă tot cutezi, am să le fac și mai rele.

— Și mai rele să fie, Doamne, am să le rabd. Ce-o să fac? Mi-a venit rândul însurătoarei. Toți flăcăii născuți cu mine odată s'au insurat de atâția ani, numai eu am rămas. Am ajuns de răs în fața lor. Imi zic, că: »nu sunt om și multe altele«. Chiar sfinții au început să-și bată joc de mine. Zic, că »sunt vrăjtit«.

Și tot rugând Soarele pe Dumnezeu, purceseră îndărăt și esiră din iad. Cică, când au eșit din iad, Soarele cu Dumnezeu, se zice, că a fost așa de tare lumina că cei ce au fost pe afară prin bătătură au căzut jos ca orbiți. Lumea începuse a uita cum e lumina!

Veni și ziua uniți! Din toate col-

și celelalte partide răspunsurile lor. În aceste răspunsuri se arată din partea fiecărui partid planurile ce le are, în ce direcție vrea să lucre, ce pretinde și ce porniri va scrijini etc.

Proiectul de răspuns al partidelor de până acum, cuprinde planurile și dorințele cunoscute ale acestor partide. Așa proiectul partidului dela guvern are aceleași planuri și dorințe, ca fostul partid liberal de pe vremuri, stă pe baza dualismului, e pentru banca comună cu Austria, face o mulțime de făgădueli pentru binele și înaintarea țării — din cari zău, puține se vor împlini. Singurul punct nou este în program (pe care vechii liberali nu-l aveau), *votul universal*. Despre acesta proiectul de răspuns se exprimă cam indoielnic, zicând că acesta îl vor face pe baze democratice, cu susținerea influenței inteligenței și cu păstrarea caracterului unguresc al statului. Adecă un vot universal cam restrâns. Aceasta e părerea contelui îngâmfat Tisza.

Partidul kossuthist cere neatâr-narea Ungariei, armată deosebită ungurească etc. iar în privința votului universal e cam de aceleași vederi, ca partidul guvernului.

Partidul lui Justh are, pe lângă celelalte puncte 48-iste, două principale: *votul universal*, secret, după comune, pe cele mai largi baze și *bancă deosebită* pentru Ungaria.

Partidul popular stă pe baze creștine-bisericești, protestează contra statificării școalelor confesionale, cere reforme pe toate ternele etc.

A mai prezentat un proiect de răspuns și noul partid al micilor economi, (plugari), care abia are 2—3 deputați. În proiect se arată, că partidul stă pe baze 48-iste, dar are un program deosebit pentru scutirea de greutăți și înaintarea economilor în țară. În proiectul de răspuns se desfășoară amănunțit acest program.

La aceste proiecte se însușie cu vrednicie proiectul partidului nostru național, pe care l-a prezentat în dietă Luni, săptămâna aceasta d-l *Dr. Teodor Mihali*, însoțindu-l cu o vorbire frumoasă și temeinică.

Răspunsul nostru la mesajul înșiră relele ce băntuie în țară și arată mijloacele și căile, prin cari s'ar putea îndrepta aceste rele. Mai întâiu să spune M. Sale în răspuns, că dieta de acum nu reprezintă adevărata voință a popoarelor țării, căci legea de alegere de acum e așa făcută, încât popoarele nemaghiare nu-și pot valida voința. De altă parte alegerile de acum n'au fost libere, făcân-

țurile pământului, împărații mici și mari, o porniră din crâile lor, cu tot ce aveau mai bun în țara lor. Pe caii cei mai vestiți din herghelile lor aduceau saci mulțime, plini de nenumărate daruri pentru nuntă. Inele de aur, pietre nestimate, smaralde, rubinuri, toate erau cărate cu prisosință, zi și noapte la vestitul palat al soarelui. Din zori până în seară nu mai conteneau curțile domnești ce soseau rând pe rând. D'abia mai încăpeau oaspeții în palatul de cristal al soarelui. Incepuse să-i găsdiască și pe câmp, sub corturi de verdeață.

Sosiră împărați, de unde nici cu gândul nu gândeai! Era o mândrețe, Doamne, de ce vedeai! Fel de fel de îmbrăcămînți, fel de fel de podobi pe ei; străluceau de sus până jos în nestimate. D'apoi domnițele lor, apoi crăesele lor, ce mai mândrețe pe ele; nici nu le puteai vedea, fără a rămâne pe loc înmărmurit!

Toate își aveau părul resfirat pe spate și prins în nenumărate ace de aur cu nestimate în capul lor. Cele cu părul bălai ca spicul grâului copt, Doamne, Doamne, zâne erau, nu altceva! Ce să vă mai spuice-a fost! Eu știu, că ce-am văzut să trăiesc încă de zece ori atât și tot n'am să mai văd.

(Va urma.)

du-se mai nedreptăți și volnicii. Se zbiciuesc volnicile și să arată, că aceste numai așa vor înceta, dacă se va face legea votului obștesc, fără restrângeri. Se spun mai multe despre lipsa acestei legi și să cere introducerea ei, îngrijindu-se ca alegerile să fie libere și curate.

Să trece apoi la chestia naționalităților, se arată însemnătatea acesteia și să cere a se deslega aceasta chestie pe bază dreaptă și în înțelegere cu popoarele țării. Să cere aplicarea dreaptă a legilor față de toți cetățenii țării, amintește apoi toate chestiile mai însemnate și cere reforme și îmbunătățiri, spre binele cetățenilor. Astfel înfierează procedura guvernelor de până acuma cu privire la colonizări și parceări, neimpărțând de aceste binefaceri și pe popoarele nemaghiare; cere ajutorarea bisericilor noastre din partea statului în aceeași măsură, ca și celelalte biserici creștine; cere o organizare de așa a trupelor, ca instruirea feciorilor să se poată face în limba lor maternă etc.

Răspunsul partidului nostru la mesajul cuprinde ca într'un mănunchiu toate dorințele noastre. El e scos din mezul durerilor noastre și ne arată calea, pe care avem să mergem în nizuințele și luptele noastre politice. El cuprinde descrierea reală și adevărată a strârilor din țară. De aceea el e un document politic prețios nu numai pentru noi, ci și pentru străirătate, care din el poate vedea adevărata stare a lucrurilor din Ungaria.

Foile ungurești se ocupă, cele mai multe, la loc de frunte cu proiectul de răspuns. Recunosc, că răspunsul e serios și sincer, dar nu se pot reținea a nu cărți câte ceva contra celor zise în el.

După ce Luni d-l Dr. Mihali a prezentat proiectul de răspuns al nostru, în ședința de Marți a ținut Tisza István o vorbire lungă în dietă, ocupându-se numai cu chestia română, cu rezolvarea ei, respective cu împăcarea politică dintre Unguri și Români. Tisza a îndrugat multe verzi și uscate în vorbirea lui și zice, că acum a sosit momentul de-a se împăca și a se împretini Români cu Ungurii pe terenul politic. Dar cum? Tisza o spune, după cum a spus-o și până acum. Anume așa, ca noi se disolvăm partidul nostru politic, se nu mai trimetem deputați naționaliști în dietă, ci deputații ce i-am alege se între în partidele ungurești! Cu un cuvânt, se abicem de viața noastră națională-politică și se trăim numai ca un popor nemaghiar de azi până mâne din grația Mărilor sale, Tisza și soții... Ei, aceasta nu se poate, d-le Tisza și nu se va putea nici odată, cât timp va fi un picior de Român pe acest pământ...

Foile șoviniste îi trag, firește laudă lui Tisza, dar în unele cercuri ungurești a flat desaprobare vorbirea lui, ținut'ă acum fără nici un rost în aceste cercuri zic, că Tisza a luat cuvântul în cauza românească, numai ca se abată atenția Ungurilor de la isprăvile nu prea plăcute ale guvernului lui Khuen.

Iată ce scrie d. e. »Magyarország« foaia iusthiștilor:

»Vechiul leac continuă a fi bun și acum. Cel mai bun mijloc pentru a culege lauri în parlamentul unguresc este și azi să ataci naționalitățile.

Koloman Tisza a creat această școală și cel mai devotat succes al acestei școli este fiul său.

Tânărul Tisza urmărește însă scopuri mai mari. El caută să provoace o diver-

siune aducând în discuție o temă care duce la vrajbă între unguri.

Mai departe foaia zice:

Chestia naționalităților în Ungaria e o chestiune mare și importantă, o chestiune fără Tisza. Ceea-ce e sigur însă este că această chestiune poate deveni periculoasă când e speculată în felul cum o face Ștefan Tisza.

De altfel cele rostite de Tisza față de noi nu vor rămânea fără răspuns. Deja președintele clubului naționalist, d-l Dr. Teodor Mihali, întreat de un gazetar, a respins în cuvinte energice acuzele lui Tisza, arătând, că în cele mai multe greșește.

În dietă îi va răspunde lui Tisza, deputatul nostru d-l Dr. Ștefan C. Pop. Dânsul, întreat de un gazetar dela foaia »Est« a zis următoarele:

»Voiu răspunde contelui Tisza, căci partidul naționaliștilor nemaghiare nu poate lăsa fără răspuns atacurile contelui Tisza. Așa se vede că Tisza a voit să-i cauzeze o bucurie primului ministru Khuen, abătând, atențiunea în cursul discuțiunii răspunsului la mesaj asupra vechiului lui băț de călărit, asupra chestiunii de naționalitate. Tisza a declarat iarăși că va considera pe deputații naționaliști drept dușmani ai patriei, până când nu se vor atasa la unul dintre partidele ungurești. Sub acest partid contește Tisza a înțeles partidul guvernamental, căci doar îi făcuse și pe Sârbii radicali trădători de patrie fiindcă aceștia au sprijinit pe Justh. Ei, apoi noi nu vom intra nici odată în partidul guvernamental și-i dăruim pe Mangra...

Concert românesc în Brașov

Joia viitoare 8/21 Iulie directorul artistic al societății noastre teatrale, d-l Aurel P. Bănuțiu aranjează cu concursul d-ilor Ștefan Mărcuș (tenor) și Ionel Crișan (bariton) ambii elevi ai Academiei c. r. de muzică din Viena și bursieri ai fondului nostru de teatru un concert în sala dela *Gewerbeverein* cu următorul program bogat și variat:

- I. 1. D-l A. P. Bănuțiu: Conferință.
2. D-l Ionel Crișan, a) »Solomoane căpitane« doină de H. Kirchner. b) Bădișor depărțitor« doină de T. Brediceanu. c) »Știi tu mândro ce ți-am spus« de G. Dima.
3. Un punct de pian.
4. D-l Șt. Mărcuș a) »După ochi ca murele« b) »Năcăjit ca mine nu-i« doine de T. Brediceanu. c) »Ciobanul« doină de G. Dima.
- II. 1. D-l Ionel Crișan a) »Groza« baladă de Alexandri, muzică de G. Dima. b) »Somnuroase pasărele« de M. Eminescu, muzică de G. Dima. c) »Hop, țurcă, furcă« de G. Dima.
2. D-l A. P. Bănuțiu declamațiuni.
3. D-l Șt. Mărcuș a) »De ce nu-mi vii« de M. Eminescu. b) »Peste vârfuri« de M. Eminescu, muzică de G. Dima. c) »Romanță din Aida« Act. I. muzică de G. Verdi.

Textul tuturor cântărilor se vinde seara la cassă.

Biletele se pun în vânzare începând cu ziua de Luni în librăria A. Mureșianu.

Suntem convinși, că publicul românesc din Brașov și țara Bârsei va primi cu brațele deschise pe tinerii noștri cântăreți, dându-le tot sprijinul posibil. În centrele românești, în cari d-nii Bănuțiu, Mărcuș și Crișan au debutat până acuma, li-s-a făcut o primire din cele mai frumoase, fiind mult aplaudați pentru prestațiunile lor distinse. Iată ce scrie între altele »Tribuna« despre concertul dat săptămâna trecută în Arad:

»D. A. P. Bănuțiu, directorul artistic al societății noastre pentru fond de teatru, în conferința sa, cu care a deschis concertul de Duminecă, ne-a schițat foarte plastic, starea dureros de inapoiată în care ne găsim culturalmente ca artă...

În fața unei săli relativ pline, ceva neobiceiuit la Arad, pe vremea aceasta,

după conferința domnului Bănuț, care a fost ascultat cu mult interes, ne-a cântat d-l Ionel Crișan câteva compoziții de ale domnilor Brediceanu și Dima cum și o doină de Kirchner, »Solomoane Căpitane«. Crișan are o admirabilă voce de bariton și știe să cânte în mod măestru.

Timbru foarte plăcut și plin, cu modulațiuni fine pe cari le subtilizează cu o înaltă putere de expresie, registru întins și armonios.

Cu toate că nu este un volum extraordinar, vocea lui Crișan are o notă de bărbăție pronunțată și accentuată cu deplină acurateță în registrele profunde. E limpede și curgătoare vocea lui Crișan, se desprinde ușor și fără eforturi așa ca șopotul unui izvor de munte. Crișan simte cu tot sufletul și cu întreagă ființă ceea ce cântă. Temperament puternic are în el, pe lângă frumoasele calități ale vocii, un talent vădit de artist dramatic, putere care îi ajută a însufleși cântul în mod superior, mișcând auditorul. În punctul al doilea al programului, cu balada »Groză« a cucerit întreagă sala care l-a aplaudat din toată inima. A plăcut mult cântecul lui Dima, »Hop țurcă furcă« pe care l-a cântat cu o admirabilă volubilitate însoțită de o mimică extrem de expresivă. Deși foarte germanizat în cultură și alură, Crișan însă și-a păstrat neatins simțământul profund și ales de român adevărat, care-i inspiră tot focul pătrunzător ce tremură în doinele noastre. D-l Ionel Crișan este unul din elevii cei mai apreciați ai conservatorului dela Viena.

Mărcuș a fost o revelație pentru noi arădanii cari nu l-am mai auzit până acum. Deși în primii ani de studii, tânărul artist se poate egala cu mulți tenori de forță. Are o voce de un volum fenomenal cu o colosală extensiune în toate registrele, dar mai ales în cele înalte. Timbru sonor și puternic cu o admirabilă coloratură în care-și păstrează toată dulceața și claritatea, care e una din calitățile de frunte ale vocii sale, deși de un volum așa de mare.

Temperament egal cu puterea volumului său, organul acesta plin și curat, de o vigurositate fără seamăn, are în același timp o abundență bogăție de expresie, ceva plin de farmece și de vrajă. În doina »După ochi ca murele« pe care a cântat-o cu o delicioasă naturalitate în stilul nostru popular, a pus pare că un farmec tainic, cu care ne-a strecurat în suflet cuvânt cu cuvânt, toată simțirea palpitană a dorului și dragostei aceleia sublimă, ce respiră din iubirea de foc a flăcăilor noștri voinici. Mărcuș a înțeles și știe cânta doina mai frumos de cum se poate închipui.

Dela adunarea generală a despărțământului Brașov al Asociației.

Raportul comitetului.

(Fine.)

Conferențe. În orașul Brașov am continuat cu ținerea de conferențe pentru publicul cult. În anul acesta am fost sprijiniți de atâția inși, încât numai un singur membru din comitet a ținut o conferență și aceea e o dovadă eclatantă, că sunt cu mult mai mulți, decât am crede, toți aceia, cari pot și doresc să aducă servicii »Asociației«. Față de anii trecuți — s'au ținut conferențe în trei ani consecutivi — remarcăm două înnoiri: pe lângă trei conferențieri brașoveni, am avut trei veniți din alte localități, ca să ție câte o conferență în Brașov și am putut da publicului brașovean și o serată muzicală-literară.

Conferențele și auditiile muzicale s'au ținut în ordinea următoare:

1909. 22 Nov. v. A. P. Bănuț, directorul artistic al »Societății pentru fond de teatru« a vorbit despre »Chestiuni de teatru«.

29. Nov. v. Dr. Eleonora Lemeny, profesoară la școala »Asociației« din Sibiu, a vorbit despre poezile »Maria Cunțan, Elena Farago și Ecaterina Pitiș«.

6. Dec. A. Ciortea, prof. a vorbit despre »Chestiuni de astronomie«.

13. Dec. A fost auditiia muzicală. A cântat corul bisericii Sft. Nicolae sub conducerea măestrului Ghiță Dima; apoi cvarțetel Dr. Eugen de Lemeny; d-șoara Marioara P. Dima la pian, iar d-șoara Ecaterina Pitiș a cetit 2 poezii inedite.

1910. 14 Martie v. D-l Dr. P. Nistor, medic în Zărnești, a vorbit despre »Imunitate și seroterapie«.

21 Martie. D-l Ion Ludu, capelan în Preșmer, a vorbit despre »Scrierile lui Mihail Sadoveanu«.

28. Martie. D-l G. Vătășan, profesor, despre romanul Ben Hur (această conferență a fost cu proiecțiuni de schiopticon.)

Conferențele au fost ascultate de un public numărös, care a inundat sala cea mare a gimnaziului, în deosebi la conferența d-șoarei Dr. Eleonora Lemeny, apoi la ale d-lor Dr. P. Nistor și I. Ludu, îndreptățind speranțele ce le leagă unii de schimbul de conferențieri, când sunt de părerea, că la un conferențiar dintr'un alt oraș vine mai multă lume decât la unul din orașul său. Fiind deci schimbul de conferențe un mijloc foarte potrivit de-a atrage publicul, el trebuie păstrat, căci prin ținerea conferențelor noi avem în vedere folosul ce-l pot aduce ele publicului.

Spuneam la începutul raportului, că vom arăta aici și rezultatele încercărilor noastre în decursul celor trei ani trecuți. Întâi în cifre. Comitetul a organizat: 3 agenturi, a înființat 5 biblioteci populare, a ținut 22 conferențe în orașul Brașov și 42 prelegeri la sate. A încercat să țină prelegeri populare în fiecare agentură a desp. A putut ținea însă numai în 17 agenturi, dar a ținut în 4 agenturi în două rânduri, iar în programul prelegerilor populare pentru anul 1910 sunt luate alte 4 comune, în cari se vor ținea prelegeri cu siguranță, astfel încât rămân 5 comune, cari în timp de 3 ani nu au avut nici o prelegere, rămânând ca ele să fie luate în program în primăvara anului viitor.

În schimb față de anii trecuți acest trioniu se caracterizează prin următoarele înnoiri:

1. Comitetul a mijlocit ținerea unui curs de albinărit, care credem că a dat rezultate multămitoare.

2) A îndemnat să se țină cursuri de analfaței. Rezultate a dat numai comuna Arpătac, unde aproape toți țărani au învățat să cetească și românește, după ce în școala învățaseră numai ungurește.

3) În câteva agenturi (Codlea, Arpătac, Râșnov, Preșmer, Brașov Pe Tocile) preoții ori învățătorii au ținut inșiși prelegeri, fie că ele au fost conduse de vreun membru din comitetul desp. ori cu totul independent.

3-a) Acordul.

4) Comitetul a introdus în anul întâi și a menținut și în cei 2 ani următori conferențele pentru intelectualii, reușind să aranjeze o auditiie muzicală și prin ele a dat chiar prilej d-lui profesor dela gimnaziu A. Banciu să țină pentru un număr restrâns de ascultători un curs sistematic de estetică și poetică. Deci tot mai departe, tot mai puternic, tot mai adânc pătrunde în masele neamului nostru necesitatea unei culturi naționale, curat românești. Puteșe, cari ajută la asigurarea ei se înmulțesc, căile pe cari călcăm se lărgesc și noi, cei cari am pornit pe ele înainte și am ajuns departe, ne întoarcem privirile înapoi așteptând să vină cu toții și celor ce tânjesc de boala apatiei și le-nevirii le strigăm încurajându-i: »ia-ți patul tău și umblă«.

Cassa. Venitele desp. au fost în anul de gestiune 1909/10 cor. 1824.51. Cheltueli cor. 1015.93. Saldul este 808.58 cor. (8 Iunie n. 1910).

Comitetul propune On. adunări generale următoarele:

1) Să ia ca bază la discuție acest raport general.

2) Să exprime multămită următoarelor persoane, cari au făcut desp. donațiuni ori au sprijinit comitetul prin dăruirea de conferențe și prelegeri populare: D-șoarelor Dr. Eleonora de Lemeny, Marioara P. Dima și Ecaterina Pitiș, domnilor: Gh. Dima, Dr. Eugen de Lemeny, Dr. Pompiliu Nistor, A. P. Bănuț, Gh. Vătășan, Ioan Ludu, Aurel Nistor, (A. Boldor), R. Cristoloveanu, I. Tipeiu, I. Pascu: iar pentru donațiuni d-șoarei Eleonora de Lemeny și domnilor I. I. Maximilian, Basil Perția, Dr. Iosif Blaga și agenturii din Feldioară.

3) Să hotărască 2 premii de câte 30 cor. pentru 2 grădini, cari vor fi cele mai bine îngrijite pe teritoriul despărțământ-

tului Brașov. Premiile se vor împărți la adunarea generală din anul viitor.

4) După revidarea socotelelor să dea absolutorii comitetului pe anul de gestiune 1909/10.

5) Să voteze proiectul de budget pe anul 1910/11 cu cor. 1828.58 la intrări și cor. 1400 la ieșiri.

Brașov, 8 Iunie n. 1910.

N. Bogdan,
directorul desp.

Dr. Al. Bogdan,
secretarul desp.

Absolvenții școlilor comerciale.

Dăm după revista »Munca« din Sebeșul sășesc următorul articol de interes deosebit. În vara aceasta au absolvat 30 de tineri școala noastră comercială din Brașov și desigur mai sunt cel puțin încă atâția, cari au absolvat școli comerciale streine. Acești absolvenți sunt întru câțva într'o situație mai plăcută decât absolvenții de gimnaziu sau reale, căci pe câtă vreme aceștia nu au la absolvirea celor 8 clase nici o pregătire specială care să-i califice pentru vre-o carieră, absolvenții de comerciale își au statorită cariera lor care nu poate fi alta decât cea comercială.

Ce să înțelegem însă subt carieră comercială? Noi, laicii, ca să putem pricepe mai bine lucrul, ne vom îndrepta ochii spre absolvenții din trecut ai școlilor noastre comerciale și vom căuta ce fel de ocupațiune au ei în viață și atunci vom pricepe și ce înțeleg dâșii subt cariera comercială. Pe cei mai mulți îi vom afla angajați la bănci, dar sunt destui de mulți și de aceia cari s'au abătut dela drumul croit de școală și aceștia s'au făcut preoți, notari, ofițeri ș. a.

Aceia cari s'au aplicat la bănci au urmat, fără îndoială, chemarea lor, căci la bănci ei sunt chmați a ocupa posturile iar nu oameni fără nici o pregătire specială, ba, durere, de multe ori fără nici un fel de pregătire decât poate protecție și bani. Voiți exemple? Priviți, vă rog, în jurul D-Voastră și veți găsi destule. Cum se explică însă faptul că atâția au părăsit cariera lor, pentru care erau distivați? Vocațiunea firească pentru preoție, notărie sau cătănie să fie cauza? Lucrul acesta nu-l pot crede, ci mai curând presupun că alte împrejurări i-au silit să îmbrățișeze aceste cariere. Intre acestea cea mai principală e, după esperințele ce le am personal, lipsa de protecție de-a încăpea mai curând la o slujbă și după aceea slabele prospecte, ce le au în genere funcționarii noștri de bancă cu privire la avansarea în rang și leafă. E doar lucru cunoscut, că la o parte însemnată a băncilor noastre subt acest raport domnește o adevărată anarhie.

Cea mai importantă slujbă la o bancă e — după director — slujba contabilului. Ce se întâmplă însă la unele bănci de-ale noastre? Absolvenții de comerciale fac servicii de contabil pentru aceeași leafă ca și cutare ori cutare acționar gras și gros la pungă în postul de cassar. Și cum cassarii se cam schimbă cu guvernul băncii, fiecare nou venit la bancă se mulțumește cu leafa ce-o primește și bietul contabil, care-i de uric aci, trebuie să sufere, căci dacă cere urcarea salariului i-se dă ca exemplu cassarul care-i mulțumit! Lucrurile acestea însă jignesc mândria personală a omului conștiu de drepturile sale și de capacitatea sa și provoacă resens ba chiar desgust la tinerii candidați, cari așteaptă la ușă.

Vor fi ele și alte motive cari îndeamnă pe unii și pe alții a părăsi cariera, după cum sunt și bănci la care astfel de lucruri nu se pot întâmpla și unde fiecare practicant are puțința de-a ajunge la cel mai înalt rang, dacă e destul de harnic, cinstit și priceput.

Aici însă nu e loc a intra în astfel de amănunte, ci ne vom mulțumi a atrage atențiunea tinerilor absolvenți de comerciale asupra adevăratelor carieri comerciale. Pentru ce aleargă toți la bancă, au un vâd ei că în toate ora-

șele mari infloresc de sute de ani magazine comerciale, cari au conducători salarizați cu 10—15 și chiar cu mai multe mii de coroane? Pentru ce să vegeteze la vre-o bancă în provincie 4—6 ani ca practicant cu o leșoară mai mică decât simbria portarului la o firmă comercială de categorie mai bună?!

Și aci unul dintre principalale motive e lipsa de case sau firme românești mai mari, la cari ar putea să încapă în slujbă. Delăturarea acestui rău însă atârnă tocmai dela dâșii. Să ne espicăm.

Care a fost cauza, că diferitele noastre consume în stil mai mare n'au putut înflori ori n'au putut exista nici zece ani? »Concordia« din Sibiu d-e. n'a avut capital, n'a avut poziție favorabilă, n'a fost sprijinită de poporul românesc, n'a avut debușeuri destule? Toate acestea le-a avut, dar n'a avut un singur lucru, cel mai principal: conducător harnic, priceput și cinstit. Cei cari am avut nefericirea a vedea manipularea funcționarilor comerciali dela »Concordia«, ne vom aduce totdeauna cu durere aminte de ei.

Dacă am fi avut noroc să avem în fruntea însoțirilor noastre comerciale oameni pregătiți cu temeinicie la firme solide, azi am putea să privim cu mândrie la ele.

Dovadă că nu afacerile fac pe oameni ci oameni fac afacerile, este și împrejurarea că cu toarte mizeriile noastre avem câțiva comercianți români vrednici de toată stima d. e. Nepoții Eremias și Dușoiu, Brașov, Vulcu, Orăștie, și Comșa, Săliște. Am avut și în trecut case românești, cari rivalizau cu ori ce casă sășească. Așa a fost d. e. casa Onițiu în Sassebeș. Pe vremea lui, Onițiu era considerat ca cel mai mare negustor în Ardeal, mare nu numai ca partematerială ci și morală, ca spirit de negustor iscusit. Ce s'a ales însă de casa lui după moarte? Numele și capitalul în număr. Dacă acel Onițiu ar fi crescut un băiat în prăvălia lui, căruia să-i fi dat cunoștințele de carte necesare și școala lui practică, acel băiat la timpul său preluând comoara dela făuritorul ei, ar fi dat de mult la o parte pe toți comercianții din Sassebeș.

Acalaș lucru s'ar întâmpla spre paguba noastră și cu casele Comșa și Vulcu, dacă stăpânii lor n'ar fi fost atât de înțelepți ca fiii lor să nu-i facă »domni« ci să-i învețe meșteșugul de negustor atât de greu dar atât de mulțumitor. Peste tot ne lipsește continuitatea atât la meserii cât și la negoț și acesta e cel mai mare rău pentru care noi nu ne putem întări pe aceste două terene atât de prielnice și de roditoare.

Ca concluzie la cele spuse până aci îndemnăm pe tinerii noștri absolvenți de comerciale să se dedice și acestor cariere practice, și nu-și facă socoteala ca pedanții că oare unde vor căpăta funcție, când vor ajunge să fie definitizați și mai știu ce! Să se specializeze cu temeiul într'o branșă, căci atunci locul lor va fi sigur, iar de n'ar fi, au puțința în mână de-a și-l crea singuri.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 15 Iulie. Deputatul justitist Kelemen a criticat în ședința de eri a camerei discursul lui Tisza și proiectul de răspuns la mesagiu al partidului muncii spunând între altele, că pe când guvernul trâmbează inaugurarea unei politici de împăcare față de naționalități, contele Tisza recomandă măsuri mai energice, represiuni etc. Cu astfel de mijloace chestiunea naționalităților nu se va putea rezolva. Ungaria se află în fruntea tuturor statelor în ce privește numărul proceselor de presă.

TOPORĂȘTE.

— Asemenea vă poftesc și 'mniavoastră! ...

— Mă frate Noia lu Moșu-to Oarșin ascultă să-ți scriu minunea din casa Filisteilor ce s'o 'ntâmpat acu mai eri; mă da nu vezi cum imi tremură condeiul de gâscă de năduf, că eu ce-am auzit și văzut e o minune îndrăcită și numai pot zice altceva decât c'o vinit Antichrist și s'o vârat în pielea lu Pișta din Tisa precumcă asemenea friguri le poftesc și lu sftu Mangra et comp. . . Also!

— Destul că Pișta lu Kalmoiu după ce s'o spălat cu aghiasma din putina lu Mangra, și-o eșit din păpară ca ăla din cucuruz, s'o 'ntors peste cap ca pricolicii și num'a te uită ce poveste al naibii a știut el obli când cu ședința lu Pilat . . . Ce? Io să nu fiu de față? Iacă midăliile Caiifo! strig io de pe o galerie de sus. Imi plăcea mă că mi-o ajutat D-zeu și nălțatu Impărat de-am ajuns de-asupra capetelor celor mai infilisteiți Goliați din căți o potcovit mama perciunilor vr'o dată. . . Toți Filisteii, Pilatu Pontului, Ana, Căiafa, Iuda lu Iscariot și chiar Anticrist clae pe grămadă jemeau sub picioarele mele. . . ei si-reacul Toporăște, când imi zurgălii midăliile generăriei mele li-s'o făcut inima cât un purice jidovesc, și când m'o văzut pe domnia-mea c'am ajuns de-supra perciunatelor lor capete. . . ei mă credeau perdut de gloanțele vânzoaiei pela Mărgineni, ei nu știu tălălăii, că io de mă omoară odată înviu de trei ori . . . iacă Toporăștea românească de-asupra capului nostru — strigau perciunații plini de groază —

— Also, batalions reglementu lu David Proroc, acu dați graiu Filisteilor ce-ați făcut cu cele trei milioane de Români ai mei! Mă! Voi i-ați întors pe dos cu spiculație Antichristicească Donnerweităru vostru — strig io din vârful poziției minunate — Also . . . o ce mama dracului? la r-r-r-aporrt Goliațu cui-i v'o vânzolit!

— O mare Toporăște românească — începu Pișta lu Calmou a grăi tremurând — Dă-mi voe să-ți arăt câtă dragoste și iubire avem noi cătră voi, și iată cum vrem să vă imlărășem pe toți. . .

— Ștergeți întâiu flitul de păpara ouălor clocite apoi vorbește tu cu fii cesarilor mă, potignitul minciunilor, cel mai mare vulpoi de pe pământ . . . salutir la populi Romani! Also!

— Așa cred io, — zice Pișta, — că iubiții noști Români numai atunci vor fi fericiți, dacă s'or preface în unguri, adecă s'o tăia împrejur, și acest favor il dăm acum de voie bună, ca învingători, biserică lor să fie sinagogă, arhieriei lor Rabi pe Iehova numai ungurește să-l roage tot natu, că de nu toți vor umbla ca cei 7 din Tohan, cari s-au rugat românește și au fost închiși ungurește . . .

— Mersi dle Vulpoi, dă numai nainte, întreg iadul te aplaudă, dar divul Traian a lăsat mai mulți Români ca unguri și ce vor zice oare frații lor?

— Ala știu io, dar frumoasa Românie independentă numai așa va putea exista, dacă toți românii până la marginea lumii s'or magharisa. . . și-or uita nația, limba, legea și chiar pe strămoșii lor . . . — Compagnii! Gewerhaus!

— Ha-e-e-p-tak! Atunci va fi Kossuth împărat și Tisa Pișta primarul Vienei, când mi-oî vedea ceafa — dar rightig, cum îndrăznești tu pricolicii satanei a spune, că vrei să tragi pe roată trei milioane de români de-odată! Elei vavilonul vostru de Filistei, gândiți că Românii vor urma pe nefericitul Mangra?

— Dar . . . R-r -r-u-e, că și eu vă voi cânta una la asta. . . Also! O mult Doamne-ți mulțumesc Mă închin te preamăresc, Că mi-ai dat inimă 'n sân Inimă tare de român Mi-ai dat tăria în credință, Să trec prin iad de suferință, Mii de-ani în robie-am stat Dar limba, legea nu mi-am dat, Și nația mea divină De-o strălucită lumină, Nici atunci nu o-am lăsat, Când pe roată-am fost tăiat.

Căci ogorul țării mele, Ar isvoră lacrimi de gele, Când aș fi înmormântat Ca nevrednic renegat!

Vină dar ce-o fi să fie Căci eu trăesc în vecie, Cu nume neperitor Și cu-al patriei amor. Luați-mi tot ce doriți, Mă bateți și chinuiți Dar legea, limba și-al meu port Nu le dau nici viu nici mort!

— Ați auzit Filisteilor, puteți chiema pe Mangra să vă arunce cenușe 'n ochi iar eu vă poruncesc să nu luați îndesert pe mincinoasele voastre buze otrăvitoare numele divin al nepoților marelui Cesar! Also! . . . Rruhe!

NOTA LU BENE. Mă nu uita, că Mangra sfințește pe Tisa de protopop în locul lui Roxin, pe care-l trimite la Palestina după rugăciuni. Also peste patru luni de zile dispăre constelația lu Hodori, ce-mi pasă mie, dar ție ha? Reformații dau cu Banffy în catolici, se iau de cap pentru enciclica papei, asemenea vă poftesc și 'mniavoastră. . . Petrea n'o mai vinit deatunci și nebunul i bai c'o dus și pe Anisia cu el și și tiliscopu asemenea dorindu-vă eu rămân tot ăl de mai deasupra. *Noia-Oarșinu.*

Varietăți.

Prințul de Galles copil. Se povestesc lucruri interesante despre fiul mai mare al noului rege al Angliei. Astfel se spune, că pe când era la Baden-Powel, în vârstă de câțiva ani, a spus următoarele:

— »Când voi fi rege, voi decreta 3 legi: voi interzice să se tae coada căinilor mici, voi interzice pescuitul în țară și voi ordona ca nimeni să nu mai întrebuințeze hăturile, cari rănesc gura cailor.

Pe când era cadet la Osborne, unul diu camarazii săi îl întreabă într'o zi, dacă uneori nu simte ceva deosebit, știindu-se fiul mai mare al Principelui de Galles.

— Iți spun, că nu m'am gândit vr'o dată la aceasta, a răspuns prințul Eduard. Găsesc însă foarte chic, să fiu fiul mai mare, pentrucă astfel nu ești obligat să porți bainele vechi ale fratelui tău.

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

Redactor respons.: Ioan Spuderca.

Câte-va cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărată că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sun' atrofiat și cari în urma ușurinței diu tinerete și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spiritală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cine-va care să dea tinerimii deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală. trebuie să fie cine-va căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără șfială și cu încredere necazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destă'nui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințios, care știe să dea asupra vieții sfaturi buni și sexuale și știe a ajuta și morburilor care deja eventual există, atunci apoi va înțelege existența boalelor secrete.

De e chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta, VII., Rákóczi-ut 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberază de materiile de bătă, chnurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbare ocupațiilor și zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cumetodul său propriu de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifitice, boalele de feve bășică, nervi și șira spinărei, începutul și ea confuzie a minții, urmările onanieirei ble sifilisului, erecțiunile de spaimă, slădirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea-ce privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cine-va, din ori-ce cauză, n'ar putea venia în persoană, atunci cu plăcere i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înlătura

numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fie-căruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. până la 5 ore p. m., (Dumineca până la 12 ore a. m.)

Adresa : Dr. PALOCZ, medic de spital specialist, Budapesta, VI , Rákóczi-ut 10'

Dr. STEBIE N. CIURCU.

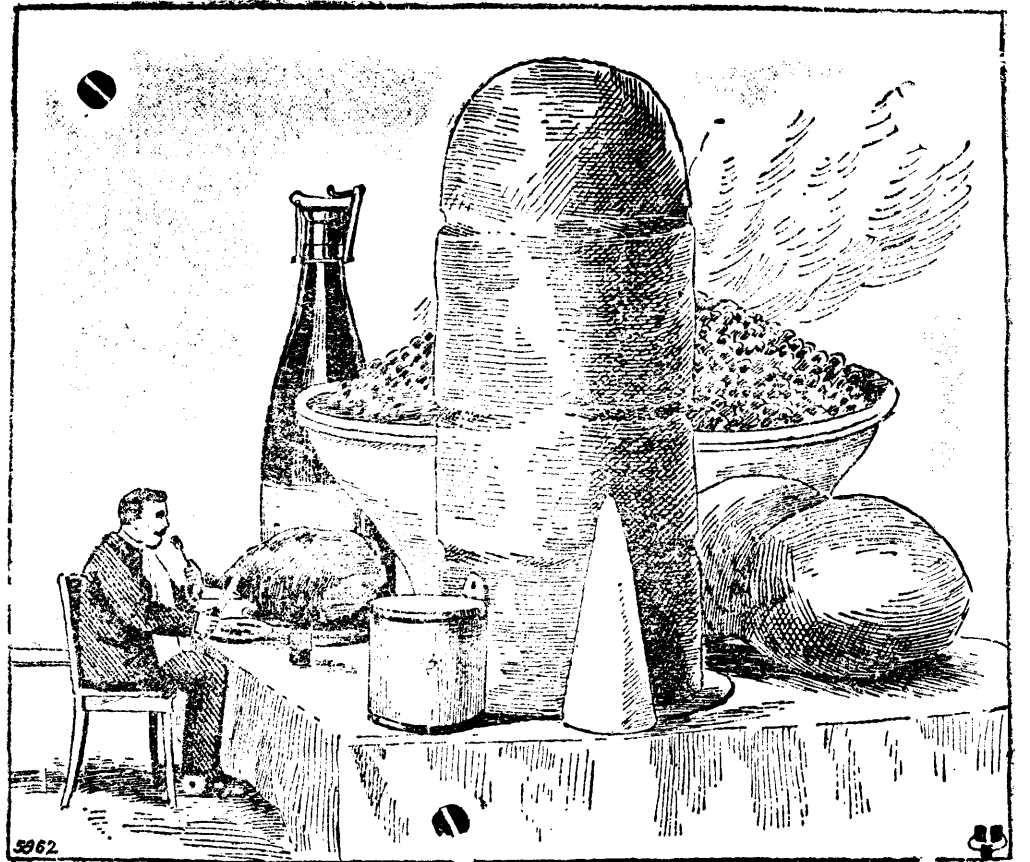
VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Cât mănâncă și bea omul într'un an.

Iată aci arătat în chip, cât mănăcă și cât bea în decurs de un an un om, care nu este nici prea mănăcăcios, nici de acela care se satură cu o coajă de pâne. Mulțimea mănăcărilor, adunate în grămadă, se ridică ca niște uriași față de statura omului, cum se vede în chip. Grămada cea mai mare, ca un turn, e pânea mănăcată în un an, apoi vine sticla cu apa, iarăși puternică. O corfă uriașă cuprinde crumpenele și alte legumi mistuite în un an, apoi o bucată puternică de carne, un turn de zăhar mai mare ca omul, în un mare vas laptele mănăcat etc.

„Albina“ Institut de credit și de economii în Sibiu. Publicațiune.

În sensul art. de lege XXXVI din anul 876 § 29.

1. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune cu ziua de 30 Iunie 1910 face K 7.788.000.—

2. Pretensiunile institutului de împrumuturi hipotecare, cari servesc de acoperire a acestor scrisuri fonciare sunt de K 10,028,339.19

3. Valoarea hipotecelor luate de bază la susnumitele împrumuturi hipotecare este de » 36,251.213.—

4. În sensul §. 97 din statute, fondul special pentru asigurarea scrisurilor fonciare este de » 500.000.—

acesta e indus în cont separat și plasat în următoarele efecte publice :

- Nom. K. 5,400.—, sorti de stat din 1860 cu 4%
- » » 5,800.—, obligațiuni cu premii ale băncii ung. hip. cu 4%
- » » 5,200.—, Sorti de ale împrum. pt. regularea Tisei cu 4%
- » » 1,800.—, Sorti de ale împrum. pt. reg. Dunărei din 1870 cu 5%
- » » 5,200.—, Obligaț. cu premii de ale institut. austriac priv. de credit fonciar cu 3%
- » » 94,000.— Scrisuri fonciare Ung. Landes - Central - Sparkassa cu 4 1/2%
- » » 18,200.—, Scrisuri fonciare Pester ungar Commercial Bank cu 4 1/2%
- » » 100,000.— Scrisuri fonc. Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár cu 4%
- » » 110,000.— Obligațiuni comunale Pester ung. Commercial Bank cu 4%
- » » 196,000.— Obligațiuni comunale Pesti hazai első takp. egyes. cu 4%

4,000 — Acțiuni de ale institutului de credit fonc. pt. proprietarii mici din Ungaria cu 5%. Sibiu, 6 Iulie 1910. Direcțiunea.

Prețurile cerealelor din piața Brașov Din 10 Iunie 1910.

Măsura și greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor. / fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	22
"	Grâu mijlociu	21
"	Grâu mai slab	20
"	Grâu amestecat	18
"	Săcară frumôsă	13
"	Săcară mijlocie	12
"	Orz frumos	10
"	Orz mijlociu	9
"	Ovăs frumos	7
"	Ovăs mijlociu	6
"	Cucuruz	12
"	Mălaiu (meiu)	11
"	Mazăre	22
"	Linte	20
"	Fasole	24
"	Sămânță de in	20
"	Sămânță de cânepă	15
"	Cartofi	4
"	Măzărliche	—
1 kilă	Carne de vită	1 28
"	Carne de porc	1 60
"	Carne de berbec	— 96
100 kil.	Său de vită prospăt	40
"	Său de vită topit	6

Wällischhof, sanatoriu aranjat — după sistemul De Lahmann — cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzendorf bei Wien. Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului: **Dr. Marius Sturza**

Prăvălie de închiriat

În comuna Moeciul-inferior (u. Părcșvâr) la poziție foarte bună, — unde gravitează 6 comune cu populație de peste 5000 locuitori, se are în arândă o prăvălie cu 3 odăi de leucit, culină de vară și iarnă, curte, grădină, magazin, șopru, cu preț conveniabil.

Cei interesași a se adresa la Redacția foii. 1—3

"ECONOMUL"

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni. Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Vesselényi-Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludoșul de Mureș, Panticeu, expozitură în Aiud.

Intemeiat în anul 1886.

Are Capital social în 4000 acțiuni K. 400.000
 „ Fonduri de rezervă „ 250.000
 „ Fonduri culturale și de binefacere „ 15.000
 „ Depuneri spre fructificare peste „ 1.600.000

Primește depuneri spre fructificare de la privați cu 4 1/2% și cu 5% și de la sume peste 10.000 cor. și de la corporațiuni culturale sau filantropice în condițiuni excepțional favorabile. Escontează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%; Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acoardă împrumuturi de Cont curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7%.

„Economul“ ajută, ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acelea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua Tic, Berind, Măcicașul Ung., Gădălis'.

„Economul“ mijlocește cele mai eficiente asigurări pe viață și contra focului.

Președinte: Vicepreședinte: Dr. Isidor Marcu. Ioan Nestor de Desmir, Dir. executiv:

Dr. Amos Frâncu.

Membrii în Direcțiune: Dr. Elie Dăianu, Ladislau Papp, Dr. Baziliu Bașiota, Dr. Romulus Marcu, Iuniu Br Hodoș, Dr. Coriolan Pop. Jurisconsult: Dr. Victor Poruțiu, avocat.

Originală Victoriă, Köhler, Afraun, Wittină, Gritzner,

sunt mașini de cusut de cea mai bună calitate.

Fabricate de clasa primă

în ce privește aranjamentul și executarea lucrărilor.

Reprezentante de

MICHAEL MOOSER,

Brașov, Strada Porții Nr. 39, mare atelier mecanic de reparațiuni. Mașine de scris și Gramofone se reparază.

(715,30—50.)

Nr. 173.

Concurs

Pentru lăfărea unni cvant de aproximativ 350 de stânjini de lemn de fay pe seama subsemnatului Eforiei școlare, să publică prin aceasta concurs cu oferte până la 30 Iulie n. 1910.

Ofertele sunt de a se înainta la adresa Eforiei școlare.

Brașov în 6 Iulie 1910.

Eforia școlălor centrale gr. or. române din Brașov

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“, se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Administr. „Gazetei Trans.“

Fabrica de tricotaj Gheorg Foith & Cie

Magazin cu mărunțișuri și flanelărie, en gros și en detail.

BRAȘOV, Strada PORȚII 24. Fabricație proprie de ciorapi, jileci pentru Dame și bărbați, hăinuțe de copii etc. din lână curată și bumbac. Mare asortiment de albituri, tricot de lână și bumbac. Ciorapii se repară bine și ieftin.

Publicațiune.

Pentru întreținerea completă a trei elevi în „Internatul Ionciovici“, începând din 1 Septembrie 1910, se publică concurs cu termenul până la 1 August 1910.

Ofertele au să se înainteze subsemnatului Eforii școlare.

Brașov în 23 Iulie 1910. Dela Eforia școlălor centrale gr. or. române din Brassó (Brașov

Nr. 6518—910.

Concurs.

Pentru ocuparea locului de al 4-lea senator ajuns în vacanță la magistratul orășănesc din Brașov și pentru ocuparea acelor locuri de oficianți orășănești, cari prin ocuparea locului vacant de senator ar deveni vacante se escrie concurs prin această publicațiune.

Ocuparea locului de senator magistratual se face în sensul §-lui 109 din Statutul Organic orășănesc numai pe timpul până la restaurarea amplexatilor din anul 1915, iară alegearea celorlalți oficianți se face pe timpul până la restaurarea oficianților seu pe viață.

Plata senatorului magistratual este: plata fixă anuală 4000 de cor., bani de curtel pe an: 800 cor., și drept de a pretinde cinci adăuse quinquenale á 300 cor.

Concurenții au să dovedească prin adnexarea de atestate corespunzătoare că posedă calificațiunea orcerută de lege sau de statutul regnic orășănesc. Mai departe competenții vor avea să alature la rugarea atestatal lor de botez, atestat oficios că au purtare nepătată, și atestat despre aplicațiunea lor până acuma, iară în cerere au să arate acurat ce cunoștiinte de limbi posed, fiindcă se pretinde dela fiecare concurent să cunoască perfect limba germană și magiară atât în scris cât cu grai viu, iar cea română cel puțin în grai viu.

Concurenții, cari se află deja în serviciul comunei orășănești nu sunt obligați a alătura atestatele pretinse.

În fine a tragem atențiunea concurenților a supra dispozițiunilor cuprinse în §-ul 111 din Statutul Organic orășănesc, care zic, că oficianțul nu are dreptul de a purta nici o meserie, nici de a fi părtaș la vreoi întreprindere — nici public nici tăcut — asemenea nu poate avea nici o ocupațiune laterală, prin care a putea deveni prin contract pendent dela vreo persoană sau de la vre'o corporațiune.

Rugarea, iustruată după formele prescise și provăzută cu timbru de 1 cor. este a se prezenta la subscrisul Viceșpan până la 23 Iulie 1910.

Rugări sosite după acest termen s'nu vor fi luate în considerare.

Brassó, în 5 Iulie 1910.

August Jekelius vicecomite.

De închiriat

2—3 odăi frumoase, împreună cu grădină eventual bucătărie, pentru sezonul de vară în strada castelului de sus Nr. 18. 10 minute depărtare dela Promenada de după ziduri. 1073. 1—3

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcânia Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari tóte obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprieă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejăru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vênêt, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de mörți în străinătate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

115—*

Cumpărați cartea veselă și hazlie alui Noia-Oardin:

„Năzdrăvăniile viteazului Toporăște“

Vânzoala Filistellor, viclenia Vulpölor Cometul Hăluia, și alte minunăți întâmplă-acum, și scrise cu mult haz pe multe pagini pentru popor. Coperta originală reprezintă pe vestitul opșitar în sat la iei, pecând istorisește despre baron ligi și despre — Goliatu lor. ect. ect. Călăuză la vânzoala viitoare. Prețul 40 bani (20 cruceri) — Se poate comanda dela Hibrăria A. Mureșan Brașov, și dela Administrația Gazetei Transilvane. Vânzătorilor rabatul cuvenit

Incercați și vă veți convinge!

Aviz!

Subscrisul am onoarea a aduce la cunoștiința On. Public din loc și jur, că atelierul meu din Strada Ecaterinei N. 14 (vis-à-vis de farmacia Klein) l'am aranjat cu mașini nouă moderne și stau la dispoziție On. public a execută, dela cele mai simple, până la cele mai fine lucrări, ce cad în branșa aceasta.

Așa în: Protocoale pentru bănci în diferite legături trănice și bine lucrate, în cărți sfinte bisericesti, și în tot felul de cărți pentru biblioteci în diferite legături.

Primesc tot felul de lucrări de Galanterii, Cartonage (cutii) și hărți de întins pe pânză cau carton.

Toate lucrările să fac în atelierul meu cu preț moderat.

Sperând că On. Public mă va sprijini în întreprinderea mea, semnez

cu toată stima

Ioan Chiroiu, legător de cărți.

(1017,1—6.)

Incercați și vă veți convinge!

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provăzută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomac și pântee, în contra căreilor și arelei la stomac, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bóle femesci a luat acest medicament de casă o rășândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2— Falsificațiile se vor urmări de cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzute cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este fórté bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de góldină și reumatism și a altor urmări de recéală. —

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodul cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. — 40 b. Cinci bucăți cor. 1.80

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provăzută cu marca de apărare A. Moll. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează dílnic prin rambursă postală. —

La deposite să se ceră anumit preparatele provăzute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth.

Atențiune!

"AIDA" VERGE și "BLUE STAR" CONTINENTAL

hârtie de cigarete veritabilă numai cu insigniile ce se văd pe anunț!
FERIȚI-VĂ DE IMITAȚII FĂRA VALOARE!

Prețurile netto cassa.

Nicolae Balea

Măiestru pantofar Brașov, Strada Orfanilor Nr. 2. aproape de piața mare. Recomandă tot felul de încălțăminte — pentru bărbați, dame și copii, mare asortiment de ghete sezon de vară.

Mare magazin, de tot felul de încălțăminte, lucru de mână, bun și cu prețuri foarte reduse. Ocazia cea favorabilă pentru de a cumpăra cele

mai bune, mai durabile ușoare și plăcute încălțăminte pentru toate sezoanele cu prețurile cele mai reduse numai în depositul dlui pantofar Balea, se pot găsi.

Brașov, Strada-Orfanilor nr. 2.

Prețurile netto cassa

Cei ce doriți

să fiți scutiți de pagubele în vite!

intrați sub scutul «Reuniunii proprietarilor de vite» dela Orăștie, (Szászváros), care asigură pe economi contra ori-cărui pagube în vite!

Precum s'a dat de știre prin foaia «TOVĂRĂȘIA» această Reuniune a intrat în viață cu Ziua de Duminăca Tomii. Și dela aceea zi incoace plătește toate pagubele în vite a membrilor săi, cari sunt în rândulială cu înscrierea și plata taxei!

Nu e greutate mare!

Când intri spui, cât ți-s vrednice vitele, și la caz de pagubă plătești numai 4 fileri după fie-care 100 coroane, ce ai asigurat pe vitele tale.

Plăți nu ai de făcut, decât când la un ortac din cercul tău s'a întâmplat o pagubă în vitele asigurat!

Ca să poți asigurate faci membru al Reuniunii cumpărând o notă, acție de 4 coorane, pentru fiecare 1000 cor. asigurate: prețul «cuotei» îl plătești în doi ani. La înscriere să cere, numai 1 coroană din ea. Cei cu vite multe, cari asigură mai multe mii își i-au pentru fiecare mie de coroane asigurate câte-o cuotă, care rămâne însă averea lor, și la ieșirea din Reuniune si-o capătă înapoi.

Incolo, la intrare dai 1 cor. taxă deprimire și plătești ajutorul, cât ți-se vine pentru un caz de pagubă de-atâtea-ori 4 fileri, câte sute de coroane asiguri, plătești adevă înaintea o pagubă).

Azi toți membrii Reuniunii ori unde s'ar află ei, sunt membrii în tălul grup, despărțământ cu scaunul în Orăștie. Precum asigurații vor spori mei mult, Reuniunea va împărți pe cei asigurați în cercești cari au în cuprinsul lor cam 3000 de vite, și soții din un cerc de acesta plătesc ajutor, numi când e pagubă în cercul lor. Numai la caz de epizootie (boală lipicioasă), direcția poate îndruma pe un cerc a ven și el în ajutorul celui alt, după îndemnul: «azi ție mâne mie!» 1628.i (1-3.)

Amănunte, tipărituri, îndrumări, cereți la cancelaria:
Reuniunii proprietarilor de vite din Orăștie-Szászváros.

Vasile Muscalu

primul atelier de curelar român

în Brașov] Strada nouă 7. Am onoarea recomanda On. Public din Brașov și jur Atelierul meu de curelarie, provăzut cu tot felul de hamuri de lux și pentru lucru, din piele de blanc, precum și tot felul de curele de incins, șerpere, șele în diferite color, artistic lucrute. Se primesc și reparaturi de tot felul, curele, geante de călătorie și pungi, etc. etc. precum și plosci de lemn îmbrăcate în curele frumoase, în mărimi și colori diferite.

La atelierul meu de pielărie din Brașov, comanda postale se efectuează grabnic și cu prețuri moderate.

Tuturor acelor cari călătoresc se recomanda Schimbătoria de bani la Tutungeria d-lui

Dumitru Popp,

Zaraf, Strada Hirșer Nr. 4 Brașov.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5. SIBIU. (edificiile proprii.)

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai estine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurari asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr-or. și gr-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții și cu termin fix. cu platire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare. mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea an. 1909 K. 4.831,168-51

Capitale asigurate pe viață achitate K. 4.571,035-31

Starea asigurărilor de foc cu sfârșitul anului 1909 . . . K. 112.045'419-—

Starea asigurărilor de viață cu sfârșitul anului 1909 . . . K. 10.847,132-—

Fonduri de întemeiere și de rezervă K. 2.309,387-—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane vărsate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Încălțăminte de taf felne

GHETE

original americane pentru Dame, Domni, Copii

Păpuși albi de atlas	Cisme de lucru
Păpuși albi de dans	Cisme Halina.
Păpuși de gimnastică	Cisme de vânat.
Păpuși calduși de	Cisme de călărie.
Păpuși de postav.	Gamose
Ghete cu țuz	Galocel
Ghete de voiaj	Ghete cu șino re

pentru Dame Domni și Copii.
Calitate solidă. — Magazin de încălțăminte. — Mare asortiment.
Atel emede n Alfred Ipsen Kronstadt, Prețuri ieftine.
Strada Vântii Nr. 36, (Vis-à-vis de cafeneaua Transilvania.)

Băile minerale vindecătoare din Előpatak

au efect deosebit contra boalelor de stomac, rînci, ud, mișcă licat și sp. a. soldină, reumatism constipație, precum și contra boalelor, cari se desvoată din nervositate. Cura cu renumita apă de beut Előpatak, urmată după ordinațiunea medicală, împreună cu bălăreți și calde masaj, gimnastica svedică, trau d etetic dă rezultate foarte favorabile. Sesonul băilor dela 15 Maiu până la 15 Septemvrie. Stațiune de cale ferată Feldioara (Föllvár) și Seps Szt. György cu comunicație ieftină de trăsuri. Locuințe și întreținere ieftine și elegante Pentru sesonul prim din 15 Maiu până în 15 Iunie și al doilea dela 20 August până în 15 Septemvrie se plătește numai jumătate din taxa pentru cură și muzică. Locuința cu 50%, întreținerea mult mai ieftină. Apa minerală Előpatak ocupă primul rang între apele minerale alcaline ce conține alca oid de li-r se folosește și ca doftorie de casă și e foarte plăcută amestecată cu vin sau ca beutură răcoritoare. În sreinătare precum și în țeară se consumă anual mai mult ca un milion de sticle. Locul de trimiter) Előpatak și în cele mai multe orașe și case de comerțiu en gros.

La dorință se trimit și prospecte franco.

Directiunea.